

Obsah

Predhovor	7
1. Charakteristika poradenstva	10
2. Poradenstvo a psychoterapia	16
3. Poradenské prístupy	20
3.1 Dynamický prístup v poradenstve	20
3.2 Behaviorálny prístup	21
3.3 Experienciálny prístup	21
3.4 Eklektické poradenstvo	23
4. Sociálne poradenstvo	26
4.1 Vývoj sociálneho poradenstva na Slovensku	28
4.2 Súčasná definícia sociálneho poradenstva	32
4.3 Odlišnosť sociálneho a psychologického poradenstva	34
4.4 Štrukturálno-inštitucionálne zabezpečenie sociálneho poradenstva	35
4.5 Základná profesionálna orientácia sociálnych poradcov	37
4.6 Formy sociálneho poradenstva	38
4.6.1 Sociálne telefonické krízové poradenstvo	38
4.6.2 Internetové sociálne poradenstvo	40
4.6.3 Písomné sociálne poradenstvo	40
4.6.4 Masmédiálne sociálne poradenstvo	40
4.7 Tematické okruhy a cieľové skupiny sociálneho poradenstva	41
4.7.1 Sociálne poradenstvo pre rodičov a deti	41
4.7.2 Sociálne poradenstvo pre slobodné matky	42
4.7.3 Sociálne poradenstvo v náhradnej rodinnej starostlivosti	42
4.7.4 Rozvodové a porozvodové sociálne poradenstvo	43
4.7.5 Sociálne poradenstvo pre týraných a zneužívaných ľudí	43
4.7.6 Sociálne poradenstvo pre klientov vyššieho veku	44
4.7.7 Špeciálne poradenstvo	45
4.7.8 Resocializačné sociálne poradenstvo	45
4.7.9 Sociálne poradenstvo v oblasti závislostí	46
4.7.10 Zamestnanecké poradenstvo	47
4.7.11 Sociálne poradenstvo vzájomnej pomoci	48
4.7.12 Poradenstvo svojpomocných skupín	49
4.7.13 Pastoračné poradenstvo	50
4.7.14 Sociálne poradenstvo pri práci s marginálnymi skupinami	50
5. Vonkajšie podmienky sociálneho poradenského procesu	54
6. Poradenský tím	58
7. Komunikácia v sociálnom poradenstve	62
7.1 Verbálna komunikácia	62
7.1.1 Aktívne počúvanie	62
7.1.2 Práca s otázkami v sociálnom poradenstve	63

7.1.3 Jazyk v poradenstve.....	67
7.1.4 Akceptácia v sociálnom poradenstve	68
7.1.5 Empatia v sociálnom poradenstve	69
7.1.6 Kongruencia.....	70
7.2 Neverbálna komunikácia v sociálnom poradenstve.....	71
7.2.1 Mimika	71
7.2.2 Gestikulácia.....	73
7.2.3 Haptika	73
7.2.4 Proxemika	75
7.2.5 Teritorialita.....	76
7.2.6 Posturoológia	76
7.2.7 Kinezika.....	77
7.2.8 Paralingvistika	77
7.2.9 Produkcia	78
7.3 Spätná väzba v sociálnom poradenstve.....	78
8. Prvý kontakt s klientom v sociálnom poradenstve	82
8.1 Úlohy sociálneho poradcu pri prvom kontakte.....	87
9. Anamnestický rozhovor v sociálnom poradenstve	90
10. Poradenské interview v sociálnom poradenstve	100
11. Sociálna diagnostika	106
11.1 Pozorovanie	106
11.2 Analýza materiálov	107
11.3 Štandardizovaná diagnostika	108
11.4 Neštandardizovaná diagnostika.....	110
11.5 Činnosťná diagnostika	110
11.6 Diagnostika pomocou vecí	110
11.7 Diferenciálna diagnostika.....	111
11.8 Rozhovor s klientom o diagnóze.....	111
12. Formulovanie cieľov a motivácia klientov v sociálnom poradenstve..	114
12.1 Motivácia klienta v sociálnom poradenstve	116
13. Poradenský kontrakt v sociálnom poradenstve.....	120
14. Poradenský vzťah v sociálnom poradenstve.....	124
15. Práca s emóciami v sociálnom poradenstve.....	130
16. Rola sociálneho poradcu	134
17. Čas v sociálnom poradenstve	138
18. Metódy práce s klientom	144
19. Párové a rodinné sociálne poradenstvo.....	162
20. Skupinové sociálne poradenstvo	166
20.1 Delenie sociálnych poradenských skupín.....	169
20.2 Štýl vedenia poradenských skupín.....	170
20.3 Vedenie veľkých skupín.....	177

21. Rizikovní klienti v sociálním poradenství	180
21.1 Špecifiká poradenskej práce s nedobrovoľným klientom	180
21.2 Sociálny klient v odpore.....	181
21.3 Sociálne poradenstvo s mlčanlivým klientom	183
21.4 Sociálne poradenstvo s depresívnym klientom.....	184
21.5 Sociálne poradenstvo so suicidálnym klientom	186
21.6 Sociálne poradenstvo s manipulativným klientom	187
21.7 Sociálne poradenstvo s agresívnym klientom	189
21.8 Sociálne poradenstvo s „hysterickým“ klientom	190
21.9 Sociálne poradenstvo so „sociopatickým“ klientom	191
22. Ukončenie poradenského procesu v sociálnom poradenstve	194
23. Prevencia v sociálnom poradenstve	198
24. Syndróm vypálenia u poradcov (burn out syndrom)	202
25. Etické zásady práce sociálneho poradcu	206
26. Supervízia v sociálnom poradenstve	212
Použitá literatúra	218